

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-2101476
Konu : GÖRÜŞ (İl Özel İdarelerinin
Harç ve Katılma Payı Muafiyeti Hk.)

25/10/2021

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi: a) Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün 25/10/2021 tarihli ve 17576483-045.99/2047842 sayılı yazısı.
b) Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün 19.10.2021 tarihli ve 2005871 sayılı yazısı.
c)Belediye Başkanlığının 27.09.2021 tarihli ve 19942 sayılı yazısı.

İlgi yazılar ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na atıf yapılarak, bazı kurum ve kuruluşlarının (Milli Eğitim Müdürlüğü, Sağlık Müdürlüğü vb.) yaptırdıkları idari binalar ve okullar için, Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından belediyelere gönderilen yazıda Sayıştay Başkanlığının İl Özel İdaresine ait 2020 Yılı Denetim Raporu (Taslak Bulgular) gerekçe gösterilerek harç ve katılma payı muafiyeti talep edildiği belirtilerek kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan yapı ruhsatı başvurularında harç ve katılma payı alınıp alınmayacağı hakkında Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Ek 1 inci maddesi "*Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatı (ilave ve tadiller dahil), inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında Ek Madde 6'da yer alan tarifede gösterilen nispet ve hadlerde bina inşaat harcına tabidir.*

...” hükmünü,

Ek 2 nci maddesi "*Aşağıdaki bina inşaatları bina inşaat harcından müstesnadır.*

a) İnşaat giderleri genel ve katma bütçeler ile il özel idareleri ve belediye bütçelerinden karşılanan her türlü binalar,

...” hükmünü,

“İmar ile ilgili harçlar” başlıklı 80 inci maddesi “İmar mevzuatı gereğince aşağıda belirtilen harçlar belediyece tahsil olunur.

a) Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde İmar Kanununa göre ilk kez yapılan veya istek üzerine gerçekleştirilen müteakip parselasyon işlemleri "Parselasyon Harcına" (teşvik belgesini haiz organize sanayi bölgeleri hariç olmak üzere),

b) Verilecek ifraz ve tevhit kararları "İfraz ve Tevhit Harcına",

c) Proje tasdik işlemleri "Plan ve Proje Tasdik Harcına",

d) Zemin ve yol kanal açma izni verilmesi, yapım ve yıkım artığı malzeme ile toprak kazısının taşınması için belediyelerce yer gösterilmesi ve bu yerlerin tesviyesi "Zemin Açma İzni ve Toprak Hafriyatı Harcına",

e) (Mülga: 21/1/1982 - 2589/5 md.)

f) Yapı kullanma izni verilmesi işleri "Yapı Kullanma İzni Harcına" tabidir.

(Değişik: 18/5/1987 - 3365/2 md.) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesisler, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun Hükümleri uyarınca yapılan yapı ve tesisler ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında inşa edilecek sera ve benzeri örtü altı tarım

faaliyetinde kullanılmak üzere inşa edilen tesisler, ahır, samanlık, kümes ve hayvan barınakları ile yemlik gibi yapı ve tesisler 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu uyarınca alınacak ücretler ile Bina İnşaat Harcı dahil yukarıda sayılan Harçlardan müstesnadır.

Organize Sanayi Bölgeleri ile Sanayi ve Küçük Sanat Sitelerinde yapılan Yapı ve Tesisler Bina İnşaat Harcı ve Yapı Kullanma İzni Harcından müstesnadır.” hükmünü,

Diğer taraftan 2464 sayılı Kanun’un 86-94 üncü maddelerinde, yol, kanalizasyon ve su tesisleri harcamalarına katılma paylarına ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

Bu kapsamda, Kanun’un 90 ıncı maddesinde, *"Yol Harcamalarına Katılma Payı, bu hizmetin yapıldığı yollardan faydalanan, Su Tesisleri İle Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payları ise hizmetten faydalanma şekillerine göre ilgili gayrimenkul sahipleri arasında ve 89 uncu maddeye göre hesaplanan katılma payları toplamının ilgili gayrimenkullerin vergi değerleri toplamına oranlanarak dağıtılması suretiyle hesaplanıp tahakkuk ettirilir. **Şu kadar ki, ibadet yerleri hakkında harcamalara katılma payı tahakkuku yapılmaz.**"* denilmiş ve aynı Kanun’un 89 uncu maddesinin (a) fıkrasında da, harcamalara katılma paylarının bina ve arsalarda vergi değerinin yüzde 2'sini geçemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Kanun’un 91 inci maddesine göre, harcamalara katılma paylarının tahakkukunun, işler hangi ihale usulü ile yapılmış olursa olsun hizmetin tamamlanarak halkın istifadesine sunulmasından sonra yapılacağı; Kanun’un 93 üncü maddesinde de payların ilan ve tebliğ edildiği yılı takip eden yıldan itibaren iki yılda dört eşit taksitte, peşin ödemelerde tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde tahsil edileceği belirtilmiştir.

Öte yandan, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun *“İl özel idaresine tanınan muafiyetler” başlıklı 8 inci maddesi “İl özel idaresinin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmaz malları ile bunların inşa ve kullanımları katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarından muafıdır.”* hükmünü içermektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinde;

1. Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatının (ilave ve tadiller dâhil), inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında, Ek Madde 6'da yer alan tarifede gösterilen nispet ve hadlerde bina inşaat harcına tabi olduğu; Ek 2 nci maddesinin (a) fıkrasına göre, inşaat giderleri genel ve katma bütçeler ile il özel idareleri ve belediye bütçelerinden karşılanan her türlü binaların bina inşaat harcından müstesna olduğu, ayrıca olayına münhasır olmak üzere Ek 2 nci madde kapsamında yer alan inşaatların bina inşaat harcından istisna olacağı,

2. İmar mevzuatı gereğince belediyelerce tahsil edilecek imarla ilgili harçların; "parselasyon harcı", "ifraz ve tevhit harcı", "plan ve proje tasdik harcı", "zemin açma izni ve toprak hafriyatı harcı" ve "yapı kullanma izni harcı" olduğu; yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesisler, 7269 sayılı Kanun uyarınca yapılan yapı ve tesisler, sera ve benzeri örtü altı tarım faaliyette kullanılmak üzere inşa edilen tesisler, ahır, samanlık, kümes ve hayvan barınakları ile yemlik gibi yapı ve tesisler, organize sanayi bölgeleri ile sanayi ve küçük sanat sitelerinde yapılan yapı ve tesislerin, bina inşaat harcı ile imarla ilgili harçlardan müstesna olduğu;

3. 2464 sayılı Kanun'da harcamalara katılma payı ile ilgili olarak sadece ibadet yerlerinden harcamalara katılma payı alınmayacağı hususunun düzenlendiği,

4. İl özel idarelerinin mülkiyetinde bulunan kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmaz malları ile bunların inşa ve kullanımlarının katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarından muaf tutulacağı,

5. Vergi, harç ve harcamalara katılma payı ile ilgili olarak farklı kanunlarda istisna/muafiyete ilişkin hükümler bulunduğu konunun olayına münhasır olarak uygulanması gerektiği,

değerlendirilmektedir.
Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM

Gereği

..... Belediye Başkanlığına

Bilgi

..... Valiliğine

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)